

Aastaaruanne 2014

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.01.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Põlvamaa	29 575	30	4	34

1. Põhilised tegevussuunad

Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi valguses, mille üks seisukohti on maaelu ühistegevuse ja koostöö edendamine, olid nimetamist väärt:

- ✦ Ettevalmistused Põlva keskraamatukogu ja Põlva vallaraamatukogu ühendamiseks 2015. aasta algusest. Põlva keskraamatukogul on nüüdsest viis haruraamatukogu: Himmaste, Kiuma, Peri, Taevaskoja, Vanaküla. Protsessi arutelud toimusid asjalikus tööõhkkonnas. Tegemist on esimese terve ühinenud valla külaraamatukogude ühendamisega maakonnaraamatukogu baasil.
- ✦ Ettevalmistused Kanepi valla Põlgaste raamatukogu-külakeskuse ja Erastvere raamatukogu-külakeskuse moodustamiseks 2015. aasta algusest.
- ✦ Stažeerimine (kaks maaraamatukoguhoidjat tutvusid tööga Tallinna keskraamatukogus, Pääsküla ja Nurmenuku haruraamatukogudes kultuuriministeeriumi poolt toetatud Tallinna keskraamatukogu vallaraamatukoguhoidjate praktika projekti raames).
- ✦ ERÜ maaraamatukogude sektsiooni tunnustus 35 ja enam aastat töötavatele maaraamatukoguhoidjatele, lisaks austamisüritus Saverna raamatukogus.

Liikumisaasta idee oli küll väga tänuväärne, kuid ei pakkunud raamatukogudele nii palju võimalusi kui kultuuripärandi aasta. Enamasti tähistati liikumisaastat näitustega. (Keskraamatukogus telliti suure raamatunäituse ilmestamiseks karikatuurid Põlva kunstnikult Mart Vesterilt.) Näituste koostamisel ja viktoriinide läbiviimisel oli raamatukogudele suureks abiks Eesti Lastekirjanduse Keskuses ülevabariigiliseks ettelugemisvõistluseks koostatud nimestik. Originaalselt lähenes teemale keskraamatukogu lasteosakond, korraldades loterii-allegri küsimustega liikumisvahendite kohta (k. a lendavad vaibad). Muidugi oli ka praktilist tegevust. Erastveres ja Kauksis loodi võimlemisrühmad. Lahel viidi koos noortega läbi mitu matka oma valla metsades. Võõpsus esinesid põhikooliõpilastele Räpina karateklubi Toshi liikmed. Liikumisaastaga haakus kultuuritöötajate koolitus „Vali tervis“ (vt 2.4.3).

Erinevatest arengukavadest tulenevad ülesanded.

Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2011-2015

Kultuuriministeeriumi strateegiline arengukava 2015-2018

Kõigepealt arvamus:

Eelviidatud dokumentides on rahvaraamatukogude töö mõõdikuks laenutused. Kogenud raamatukoguhoidjad on alati pidanud raamatukogutöö kõige iseloomustavamaks põhinäitajaks hoopis külastusi, millele nüüd on lisandunud virtuaalkülastused. Tihti peale ei tipne külastus raamatukokku laenutusega, kuid

lugeja on saanud väga vajaliku internetiaadressi või muud informatsiooni. Koopiate valmistamise korral ei lähe laenutused samuti kirja, tööd on aga tehtud. Eeltoodust lähtuvalt võiks mõõdikuna kasutusele võtta külastused.

Plaanid tulevaks aastaks

Teadlikkuse arendamine infoühiskonna võimalustest ja ohtudest. Selleks koolitusteemad:

- ▲ Isikuandmete kaitse seaduse rakendamine teoorias ja praktikas
- ▲ Facebooki jt suhtlusvõrgustike kasutamine ja turvalisuse tagamine
- ▲ Internetiliikluse eeskirjadest ja oskustest

Võru kultuuri teema jätkuvas ühistegevuses Võru Instituudiga

- ▲ Koolitus maakonna raamatukogudele

Ühistegevuse ja koostöö edendamine maa kogukondadega

- ▲ Keskraamatukogu ladus toimimine ühendatud raamatukoguna
- ▲ Keskraamatukogu nõukogu koosseisus kaks külavanemast vallavolikogu liiget, kes loodetavasti aitavad kaasa ühendraamatukogu tegevustele
- ▲ Raamatukogu-külakeskuste (Erastveres, Põlgastes) tasakaalukas toimimine
- ▲ Lahendused uute ruumide osas (eeskätt Orava raamatukogu)
- ▲ Keskraamatukogu hoone soojustamise projekt

Kultuurikoostöö

Tartu kirjandusfestivali Prima Vista partnerlinna päeva läbiviimine keskraamatukogu ja Põlva kunstikooli koostöös.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud:

Aasta jooksul töötati välja ja võeti vastu kolm uut **põhimäärust**, mis hakkasid kehtima 1. jaanuaril 2015: Kanepi valla **Erastvere raamatukogu-külakeskuse**, **Põlgaste raamatukogu-külakeskuse** ja **Põlva keskraamatukogu põhimäärus**. **Keskraamatukogus** koostati ühendatud raamatukogu põhimääruse eelnõu, mis läbis täiendus- ja kooskõlastusringi vallavalitsuses ja kultuurikomisjonis kesk- ja vallaraamatukogu esindajate osavõtul. Mitu ühisarutelu vallavalitsuse kultuuri- ja spordispetsialistiga toimus ka keskraamatukogus. Pärast arutelusid võttis volikogu põhimääruse esimesel lugemisel vastu. Keskraamatukogu tegi täiendused ja parandused ka **kasutamise eeskirja eelnõusse**, kuid selle vastuvõtmine lükkub 2015. aastasse. Sama kehtib ka teiste dokumentide kohta .

Kanepi vallas seisab töökorralduse täpsustamine raamatukogu-külakeskustes ees samuti 2015. aastal.

Aasta jooksul selgitas keskraamatukogu vajadust lisada raamatukogude kasutamise eeskirja **andmekaitsega** seotud punktid. **Kasutamise eeskirju** muudeti seoses eeltooduga Räpina ja Kanepi vallas. Keskraamatukogu kasutamise eeskirja eelnõus on paragrahv “Lugeja andmete kasutamine” samuti olemas. Vastavad punktid lisati keskraamatukogus ka **töölepingutesse**. Kuna kasutamise eeskirja on muutnud seni veel vähe omavalitsusi, tuleb selgitustööd jätkata.

Nõukogude tegevus hoogustus. **Räpina valla raamatukogude** (Räpina, Leevaku, Linte, Ruusa, Võõpsu) nõukogude uude koosseisu valiti vallavalitsuse, lugejate ja raamatukogu teeninduspiirkonnas tegutsevate mitteteulundusühingute esindajad. Nõukogude liikmed tutvusid tööga raamatukogudes ja avaldasid arvamust töökorralduslikes küsimustes. Võõpsu raamatukogu nõukogu liikmed olid tavapäraselt abiks ürituste läbiviimisel. **Põlva vallaraamatukogu** nõukogu küll

kokku ei tulnud, kuid vastavalt raamatukogu põhimääruses sätestatud tuli liikmetelt küsida nõusolekut lahtiolekuaegade muutmiseks.

Mitmes omavalitsuses võeti vastu uus **arengukava**. *Vastse-Kuuste valla arengukava 2015–2024* strateegilistes ülesannetes kajastuvad raamatukogud järgmiselt: “Raamatukogude arendamine kõigile kättesaadavateks info- ja kultuurikeskusteks, kus rakendatakse kõikide sotsiaalsete gruppide huve arvestavat teenindust, sealhulgas digilaenutust”. Nii konkreetselt pole e-raamatute laenutamisele valdade arengudokumentides seni viidatud. Samuti nähakse ette koolitusi vabasektorile ja kultuurivaldkonna töötajatele, mis suurendaks ka e-kirjaoskust, ja valla omandis olevate hoonete (k. a raamatukogud) kasutamise hindamist ja optimeerimist, vajadusel kaasajastamist. *Veriora valla arengukavas 2015–2020* on ette nähtud Leevi raamatukogu ruumiolude parandamine. Rõhutatakse ka võimaluste loomist klubiliseks ja harrastustegevuseks ja elukestvaks õppeks, inventari ja IT-baasi täiendamist raamatukogudes. *Värska valla arengukavas 2014-2024* märgitakse tunnustavalt külastatavuse suurenemist. Kavas on avada teeninduspunkt ja parandada Saatse raamatukogu IT-olukorda (osaliselt täidetud). *Põlva valla arengukavas 2014-2029* rõhutatakse e-teenuste arendamise ja ruumide renoveerimise vajadust. Kuna valla arengukava on vastu võetud, ümberkorraldused ellu viidud, on võimalik ka sellega kooskõlastatava keskraamatukogu seniks peatunud arengukava koostamist jätkata.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.13. €	Seisuga 31.12.14 €	Muutus %
Eelarve kokku	879,834	908,692	+3,3
sh keskraamatukogus	209,977	216,943	+3,3
Personalikulu	478,616	488,502	+2,1
sh keskraamatukogus	139,182	144,955	+4,1
Komplekteerimiskulu	180,890	185,605	+2,6
sh OV-lt	132,829	137,398	+3,4
sh riigilt	48,061	48,207	+0,3
sh keskraamatukogu	22,898	25,218	+10,1
sh OV-lt	13,120	14,446	+10,1
sh riigilt	9,778	10,772	+10,2
Infotehnoloogiakulud	33,726	34,260	+1,6
sh keskraamatukogu	8,257	10,371	+25,6

Kõik summad on kasvanud.

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Summa
Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspetrigrupp		
<i>Kiidjärve raamatukogu</i>		
Muusikaline pühapäev “Kiidjärve – mu muinasjutumaa		150.00
<i>Vastse-Kuuste raamatukogu</i>		
Kohtumine lastekirjanik Siiri Laidlaga		100.00
Kohtumine luuletaja Ilmar Vananurmega		50.00

Raamatukogupäevade üritused		200.00
Raamatukogu 100. aastapäeva üritused		200.00
<i>Värskas raamatukogu</i>		
Kohtumine kirjanik Roy Strideriga		100.00
<i>Keskraamatukogu</i>		
Kohtumised lastekirjanik Jaanus Vaiksooga (Põlvas ja Värskas)		200.00
Põlvamaa kauaaegsete maaraamatukoguhoidjate tunnustamisüritus Savernas		185.00
Raamatukoguhoidjate koolituse “Raamatukoguhoidjad – teeninduskultuuri väärtuste kandjad” läbiviimine		300.00
Kirjanduskoolituste läbiviimine raamatukoguhoidjatele		300.00
Põlvamaa kultuuritöötajate õppereis Paldiskisse ja Keilasse		500.00
Ülevabariigilise 4. klasside ettelugemisvõistluse Põlvamaa eelvooru korraldamine		135.00
Põlvamaa IX maaraamatukoguhoidja päeva läbiviimine		300.00
Piiriveere Liider, rahastaja PRIA		
<i>Värskas raamatukogu.</i> Huvihariduse korraldamine ja selleks vajaliku tehnika soetamine	2012– 2014, tabelis on 2014. aastal kasutatud summa	720.00
Värskas valla kultuuri- ja spordiürituste fond		
<i>Värskas raamatukogu.</i> Raamatukoguürituste (mäluvänguturniir, kirjanduskohtumised, lugemisvõistlus) läbiviimine		360.00
<i>Saatse raamatukogu.</i> Raamatukogupäevade ürituste läbiviimine		40.00
Kokku		3840.00

Kogusumma on mullusega samas suurusjärgus (siis 3635 eurot), kuid tunduvalt rohkem on raha saanud keskraamatukogu (1920 ja 840). Kõik keskraamatukogu taotlused on olnud kasuks ka teistele raamatukogudele.

Kõige olulisem toetaja on endiselt Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupp, kes rahastas enamuse taotlustest. Taotlejate ringi ahenemine (vastavalt seitse ja neli) on seletatav sellega, et juubelit pidas ja selleks taotles raha vaid üks raamatukogu, 2013. aastal oli neid rohkem. Kõik projektid ei kajastu eelarves. Vanakülas viidi projekti “Põlva valla kogukondade koostöövõimekuse tõstmine – noorte kaasamine” raames suvel läbi looduse ja kultuuripärandi päev, mida rahastasid Põlvamaa Partnerluskoogu (Leader-meetme kaudu) ja vallavalitsus.

Keskraamatukogule oli ekspertgrupi toetus suureks abiks täienduskoolituste korraldamisel. Samuti jagas ekspertgrupp vastavalt raamatukogu taotlustele 11 toetusstipendiumi (juubelitoetust), mis ei sisaldu raamatukogude eelarves. Keskraamatukogu peab juubelite puhul silmas ka teiste kultuurivaldkondade esindajaid Põlvas, koostades taotluse ise või pöördudes soovitusel asjaomaste isikute poole.

2.3 Struktuur

Raamatukogude võrgus aastast muutusi ei toimunud, kuid algasid ettevalmistused muudatusteks 2015. aasta algusest. Sügisel pärast vallaraamatukogu direktori töölt lahkumist käivitas Põlva vallavalitsus **Põlva keskraamatukogu** ja **Põlva vallaraamatukogu** ühendamisprotsessi. Septembri lõpul olid mõlema raamatukogu töötajad palutud infopäevale vallavalitsusse, kus raamatukogude arengust maailmas ja Eestis kõneles kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik Ülle Talihärm. Vallavanem Georg Pelisaar ja abivallavanem Janika Usin selgitasid eelseisvaid ümberkorraldusi. Oktoobris algas töö dokumentidega, millest on kirjutatud eespool. **Kanepi vallas** otsustati kaks raamatukogu reorganiseerida raamatukogu-külakeskusteks. (See ei tähenda muudatusi raamatukogu võrgus.) Põlgastes kaaluti raamatukoguga samas majas asunud kultuurimaja direktori töölt lahkumise järel mitut varianti, kuid kõige otstarbekamaks peeti raamatukogu-külakeskuse loomist senistes ruumides. Sama otsus langetati ka Erastvere osas. Raamatukogujuhatajad tulevad lisanduvate tööülesannetega (ringide töö ja ürituste korraldamine) kindlasti toime, kuid on vaja leida tasakaal, et raamatukogutöö ei kannataks. Nüüd on Põlvamaal kolm ametlikku raamatukogu-külakeskust (Lintes loodi 2008. aastal, kuid seal töötab peale raamatukogu juhataja veel külakeskuse perenaine). **Lahtioleku** muudeti viies raamatukogus. **Lintes** on seoses juhataja õppima asumisega sisetööpäev kolmapäeva asemel reedel ja raamatukogu pole enam laupäeviti avatud, kuna õppetöö toimub nädalavahetustel. Lugejad on muutustesse mõistvalt suhtunud. Põlva vallaraamatukogus kehtestati sügisel kaks sisetöötundi nädalas **Peril** ja **Himmastes**, et üksinda töötavad suure teeninduskoormusega raamatukoguhoidjad oma tööd paremini korraldada saaksid. (Kuni vallaraamatukogu moodustamiseni töötas mõlemas raamatukogus kaks raamatukoguhoidjat, hiljem oli vajadusel abiks vallaraamatukogu direktor). **Lahtel** vähendati ühel nädalapäeval lahtiolekuaga raamatukogus tunni võrra, kuna raamatukogu juhataja töötab ka koolimajas. **Maaritsa** raamatukogu oli suvel laupäeva asemel avatud reedeti. Sealsed lugejad on avaldanud soovi raamatukogu pikemaks lahtiolekuks, mis aga eeldab juhataja koormuse kasvu (praegu vaid 0,5). **Orava** raamatukogu juhataja töötab ka **Hanikase** raamatukogus (koormus vastavalt 0,7 ja 0,3), mistõttu on raske kehtestada optimaalseid lahtiolekuaga. See tuli välja ka rahulolu-uuringust (vt 4) Lahtiolekuajad vaadatakse 2015. aastal üle **Ahjal**, **Põlgastes** ja **Erastveres**. Esimeses soovib raamatukogu juhataja lahtiolekuaga vähendada, kuna tema ülesandeks on juba üle aasta tegelda ka samas majas asuva Tuglase muuseumiga (ühtlasi tuleb tal kogu maja koristada), teistes tuleb reorganiseerimisega seoses tööülesandeid juurde.

2.4 . Personali juhtimine ja areng

Raamatukoguhoidjate koosseis vähenes 0,7 võrra Vana-Koiola raamatukogu likvideerimise tõttu 2013. aastal. Aasta jooksul koosseisumuutusi ei toimunud. Kahjuks vähenes 2015. aasta algusest vallaraamatukogu direktori ametikoha kaotamise tõttu **keskraamatukogu** koosseis. Kaht direktorit pole ühele asutusele muidugi tarvis, kuid viie haruraamatukogu peale oleks siiski võinud jääda lisaks üks ametikoht, seda enam, et vallaraamatukogu moodustamise eel kaotati külaraamatukogudes kaks kohta.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest 2014

Koolituskulu real kajastuvad kõik koolitused, milleks on tehtud kulutusi raamatukogude eelarvest, k. a õppereisid. Sulgudes on toodud tõendi/tunnistusega koolituste osalustasu. Koolituste veerus on ainult need, millel osalemise kohta saadakse vastav tunnistus.

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Raamatukoguhoidjate arv, kes osalesid täienduskoolituses	Koolituseks kulutatud
Ahja	2	102	1	252,53 (245,6)
Erastvere	1	6	1	9,18
Hanikase	3	37	1	65,98 (60)
Kanepi	1	6	1	14,31
Karilatsi	-	-	-	-
Kauksi	-	-	-	5,45
Kiidjärve	-	-	-	9,05
Krootuse	-	-	-	-
Lahe	4	46	1	5,45
Leevaku	1	80	1	179,18 (170)
Leevi	-	-	-	-
Linte	-	-	-	7,68
Maaritsa	2	31	1	94,18 (85)
Mikitamäe	1	6	1	3,2
Mooste	-	-	-	12,06
Orava *	-	-	-	-
Põlgaste	2	86	1	188,4 (170)
Põlva Vallaraamatukogu (kokku)	8	86	6	262,48 (130)
Peri	3	37	2	94,18 (65)
Himmaste	1	6	1	38,04
Kiuma	1	6	1	18,04
Taevaskoja	1	6	1	18,04
Vanaküla	2	31	1	94,18 (65)
Rasina	-	-	-	10,69
Ruusa	1	80	-	240,45 (235)
Räpina	5	80	3	287,68 (278,5)
Saatse	-	-	-	9,18
Saverna	2	31	1	76,14 (60)
Tilsi	3	55	1	69,18 (60)
Valgjärve	1	6	1	9,18
Vastse-Kuuste	7	196	2	366,03 (355,5)
Veriora	-	-	-	3,73
Võõpsu	1	6	1	16,14
Värskä	3	38	2	88,43(60)
Keskrmtk.	10	185	9	520 (351)

Kokku	58	1163	35	3068,44 (2390,6)

*Sama töötaja Hanikase raamatukoguga

Lisades projektide teel taotletud rahale (1400 eurot) on koolitusteks kulunud 4468,44 eurot. Keskraamatukogu on koolituskulu teistele raamatukogudele püüdnud hoida võimalikult madalal tänu projektidele.

Koolituste ja nendel osalejate arv on küll väiksem kui 2013. aastal (siis 81 ja 48), tundide arv aga suurem (siis 1071). Vähenemise tingib maakonnatasandil toimunud tunnistusega koolituste arv (2013. aastal kaks koolitust, 2014. aastal üks – koolituspäev ”Koduloo tundmise allikad”, vt 2.4. 3). Tundide arvu tõstab (taaskord) suurem osavõtjaskond suveakadeemiast ja suveseminarist.

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Algupärase lastekirjanduse päev: „Kirjandus kui vaateaken: kuidas paistab laste- ja noortekirjandus“	Tartu Linnaraamatukogu	5
Õppepäev „E-lasteraamat nii seest kui väljast“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Lastekirjanduse aastakoosolek	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Rahvaraamatukogude 34. suveseminar „Raamatukogud liikumises“	Eesti Rahvusraamatukogu, Jõgevamaa Keskraamatukogu	1
ERÜ maaraamatukogude sektsiooni 23. suveseminar „Raamatukoguhoidja kui koolitaja ja õpetaja“	ERÜ, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	7
Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituut	5
Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituut	1
Õppepäev „Koduloo uurimise allikad“	Tallinna Ülikool, Võrumaa Keskraamatukogu, Põlva Keskraamatukogu	18
Komplekteerimise koolituspäevad (2)	ERÜ komplekteerimise töörühm, Rahva Raamat AS	1
ERÜ maaraamatukogude sektsiooni teabepäev	ERÜ	1
ERÜ kooliraamatukogude sektsiooni teabepäev	ERÜ	1
Õppepäev rahvaraamatukogude kataloogijatele „MARC-kataloogimise	ERÜ	1

põhitõed“		
Täiendusõppe programm „Infopädevuse alused“ (e-kursus)	Tartu Ülikooli elukestva õppe keskus	1
Esmaabi koolitus	Roosoja OÜ	1
Esmaabi täiendõppe koolitus	Juunika Õppekeskus	1
Õppepäev „Visuaalne juhtimine“	Creativity Catcher OÜ	1
Paberi restaureerimise praktiline kursus	Tartu Kõrgem Kunstikool	1
Õppepäev „Prioriteetid meie sees - eneseanalüüs, meeskonnatöö, eesmärkide seadmine“	Tercare OÜ	1
Koolitus „Räägime noortega tervisest“	Tervise Arengu Instituut	1
Õppepäev „Põhjalik ülevaade töölepingutest, VÕS lepingutest ja teistest tööd korraldavatest dokumentidest“	Juunika Õppekeskus	1
Õppepäev „Maksumuudatused 2014–2015“	Stokmann Koolitus	1
Kursus „Säästlik ja efektiivne puhastusteenindus“	Tartu Kutsehariduskeskus	1
Äriplaani koostamise koolitus	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK)	1
Sotsiaalse ettevõtluse koolitus	SA Põlvamaa Arenduskeskus	1
Õppepäev „MTÜ ja SA raamatupidamine ja maksud“	Reiting Koolituskeskus	1
Ohutusosalane seminar (ennetustegevus, alkohol ja meelemürgid, keskkonnohutus, esmaabi situatsioonid, liikluskasvatus, veeohutus)	Eesti Tervisedenduse Ühing, Eesti Haigekassa	1

Koolituste arv (26) on mullusest suurem (21). Esimest korda võeti osa e-kursusest. E-pädevuse aja- ja töömahuka kursuse läbinud keskraamatukogu raamatukoguhoidja hindas uued teadmised süvaveebi ressurssidest väga heaks ja on neid juba praktikas rakendanud. Esmakordselt Tartus korraldatud suveakadeemiad olid kõrgel tasemel. Uudne ja huvipakkuv oli visuaalse juhtimise koolitus.

Koolitustest, mis tabelis ei kajastu. Lasteraamatukoguhoidjate õppereis Soome oli keskendunud maksimuminfo saamisele naabermaa lasteteenindusest ja suurepärselt korraldatud. Vajaliku infopäeva allasutuste juhtidele korraldas Räpina vallavalitsus (juhi töökorraldus, asjaajamine, koduleht, töötajate register jne). Huvitavad olid emakeelepäev Eesti Rahvusraamatukogus, maaraamatukoguhoidja päev Paides jne. Kaks maaraamatukoguhoidjat stažeerisid Tallinna keskraamatukogus Üldjoontes jäid nad kogetuga rahule, kuid stažeerimine võinuks viie päeva asemel vältada kaks-kolm. Väheseks jäi Tallinna-poolne tagasiside, välja oleks võinud anda

ka tunnistuse. Loodetavasti taastub õpiringide seltsi Semud korrapärane koolitustegevus Rahvakultuuri Keskuses.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised (ettekanded, loengud, koolitused)
Siia hulka pole arvatud raamatukoguhoidjate ülevaateid oma tööst vallavalitsuses ja -volikogus.

- ▲ Mall Kõpp (Vastse-Kuuste) tegi KÜSK-i äriplaani koostamise koolitusel MTÜ-dele (koostöös naisteklubiga Kolmapäev) töötubades ettekanded töö tulemustest. Sama koolituse raames viis M. Kõpp läbi vallaelanike internetiküsitluse, mille tulemusi tutvustas eakate klubis Kanarbik. Vallavolikogu sotsiaalkomisjoni esimehena tutvustas ta volikogu liikmetele sotsiaalvaldkonna uusi määrusi. Raamatukogu 100. aastapäevaks koostas slaidiprogrammi raamatukogu ajaloost, mille juubeliüritusel ka ette kandis.
- ▲ Külli Vardja tegi tõhusat giiditööd. Raamatukogu-muuseumihoonet Ahjal külastasid Jõgevamaa muuseumitöötajad, MTÜ Arenduskoja liikmed, Tartu Tamme gümnaasiumi õpilased ja neli Baltic Traveli reisigruppi.
- ▲ Ilse Aigro tutvustas Valgjärve raamatukogu ja selle lähiümbrust (ka parki) kõigpealt õpilasmaleva rühmajuhtidele ja seejärel malevlastele.
- ▲ Tiina Hoop tutvustas oma raamatukogu Eesti Maaülikooli magistrantidele, kes tutvusid arendustegevusega Valgjärve vallas. Õppereisi seminariosa toimuski Saverna raamatukogu hubases seminariruumis. Magistrandid andsid maakonnalehe Koit vahendusel väga hea hinnangu nii vallale tervikuna kui ka raamatukogule.
- ▲ Ainika Mägi (Lahe) jagas noortele laagrites teadmisi matkatarkustest

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa koolituse korraldamisel (maakondlike seminaride, nõupidamiste jms korraldamine 2014.a. keskraamatukogu poolt: teemad, ürituste arv)

Maakonna raamatukoguhoidjatele toimus taas 10 koolituspäeva. Koostöös maavalitsuse ja Põlvamaa Omavalitsuste Liiduga (POL) toimuvatel koolitustel osalevad kõik kultuuritöötajad: kultuurimajade- ja muuseumitöötajad, vallavalitsuste ametnikud ja muidugi raamatukoguhoidjad.

- ▲ 29. jaanuar. Põhiteema „Õhtu ombudsmaniga“ sündmuse analüüs foorumteatri põhimõttel. Ülevaade maakonna raamatukogude 2013. aasta tööst. Koostöös maavalitsuse ja Jaan Tõnissoni Instituudiga.
- ▲ 31. märts. Saksa keeleruumi laste- ja noortekirjandus eesti keeles ja kultuuris – Ave Mattheus (Tallinna Ülikool). Artur Adsoni raamatu „Varjuliste puie all“ tutvustus – Tiia Allas (Võru Instituut)
- ▲ 23. aprill. Poola kirjandusest – Hendrik Lindepuu
- ▲ 21. mai. Põhiteema „Raamatukoguhoidjad – teeninduskultuuri väärtuste kandjad“ – Heli Tooman (TÜ Pärnu kolledž). E-lasteraamatutest – Sirve Valdmaa
- ▲ 18. august. Õppereis Paldiskisse ja Keilasse. Tutvumine raamatukogude (Paldiski linnaraamatukogu, Harjumaa keskraamatukogu ja Keila kooli

- raamatukogu) ja teiste kultuuriasutustega. Koostöös maavalitsusega, põhikorraldaja keskraamatukogu
- ▲ 21. september. Põlvamaa portaali kasutuskorra tutvustus – Kertu Anni (POL) Reklaamplakatite koostamise ja disainimise lühikoolitus – Kaido Palu (maavalitsus). Pressiteadete koostamine – Maret Reinumägi (maavalitsus). Eesti rahvaraamatukogude lasteteenindus – Sirve Valdmaa. Koostöös POL-i ja maavalitsusega. Koolitus jätkub 2015. aastal praktilise õppusena.
 - ▲ 1. oktoober. Koduloo uurimise allikad – Tiiu Reimo (Tallinna Ülikool). Toimus Võrumaa keskraamatukogus.
 - ▲ 22. oktoober. Põlvamaa IX maaraamatukoguhoidja päev Kanepi vallas. Tutvumine Erastvere raamatukogu ja külakeskuse ning Põlgaste raamatukoguga. Regilaulu olemusest – Janika Oras (Eesti Kirjandusmuuseum)
 - ▲ 29. oktoober. Liikumisaastale pühendatud koolituspäev „Vali tervis“ Värskas veekeskuses. Müüdid alkoholist – Irena Viitamees (maavalitsus). Eneseanalüüs – Terje Paes (OÜ Tercare). Tervisevõimlemine basseinis. Koostöös maavalitsusega.
 - ▲ 9. detsember. Soome raamatukogude lasteteenindus (õppereisi põhjal) – Sirve Valdmaa. Kava Hendrik Visnapuu elust ja loomingust – Külli Volmer (Johannese lasteaia ja kooli õpetaja, harrastusnäitleja).

Koolituspäevad õnnestusid. Raamatukoguhoidjad jäid kõige rohkem rahule aastalõpuseminariga. Kõrgelt hinnati ka Heli Toomani teeninduskultuuri koolitust, huvitav oli õppereis Harjumaale.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Eriala bakalaureuseõppes Tartu Ülikoolis õpib kaks külaraamatukogu juhatajat, kellest üks alustas õpinguid 2014. aastal. Tallinna Ülikooli infoteaduse eriala magistrant (külaraamatukogu juhataja) viibib akadeemilisel puhkusel. Raamatukogutöölt lahkusid kaks külaraamatukogu juhti, kellest üks õpib Tartu Ülikoolis bakalaureuseõppes dokumendihaldust, teine Tallinna Ülikooli kraadiõppes infoteadusi (praegu akadeemilisel puhkusel). Aasta lõpu seisuga õpib kõrgkoolis kolm raamatukoguhoidjat, kellest üks viibib akadeemilisel puhkusel.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

ERÜ aastaauhindade nominendid: Aasta maaraamatukoguhoidja Lea Saaremäe (Võõpsu), Aasta lasteraamatukoguhoidja: Maire Jõks (Räpina), Aasta kooliraamatukoguhoidja: Nijole Vananurm (Põlva põhikool). Nominendid pälvisid **ERÜ tänukirja ja Põlva maavanema Ulla Preedeni tänukaardi.**

Maavanema tänukaart: Vastse-Kuuste raamatukogu seoses 100. sünnipäevaga

KuM-i tänukiri: Maie Nõmm (Kiuma), Riina Hämelane, Iisi Puusepp, Eda Pettai (keskraamatukogu)

Räpina valla hõbemärk: Lea Saaremäe

Räpina valla tunnustus Aasta kollektiiv:

Linte raamatukogu-külakeskus (saalis kaja summutava riidest pannoo valmistamise eest)

Orava valla tunnustus Hariduse ja kultuuri tegija järjepideva panuse eest rahvakultuuri arengusse: Tuuli Dolgošev (Hanikase ja Orava)

Värskas valla aastalõpupremia tulemusliku töö eest: Eha Kütt (Värskas), Linda Allas (Saatse)

Põlva valla tänukiri: Maie Nõmm (Kiuma), Riina Hämelane, Eda Pettai, Iisi Puusepp (keskraamatukogu)

ERÜ maaraamatukogude sektsiooni tunnuskiri: Ilse Aigro (Valgjärve), Anni Iljina (Kauksi), Lea Saaremäe, Helve Salf (Veriora), Helve Sreiberg (Linte)

Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupi toetusstipendium: Kiira Kazakova (Räpina), Maie Nõmm (Kiuma), Edda Prükk (Rasina), Ivi Raudsepp (Taevaskoja), Vaike Puuselg (Krootuse), Riina Hämelane, Eda Pettai, Ivi Randma, Iisi Puusepp, Maire Tühis (keskraamatukogu)

Rahvakultuuri Keskuse tänukiri Tubli tegija: Külli Vardja (Ahja), Tiina Hoop (Saverna), Jaanika Tappo, Mall Kõpp (Vastse-Kuuste), Ilse Aigro

Saverna lasteaia Tänutäheke koostöö eest: Tiina Hoop

Kanepi segakoori tänukiri seoses koori 130. aastapäevaga: Heli Adamson (Kanepi)

Kanepi Gümnaasiumi tänukiri: Heli Adamson

Noorte Kotkaste keskjuhatuse teenetemärk ja Naiskodukaitse Põlva ringkonna tänukiri: Ainika Mägi (Lahe)

Kodutütarde ja noorkotkaste eripreemia Naiskodukaitse fotovõistlusel “Heategu läbi minu silmade”: Ainika Mägi

Tänukiri [lõõtspillimängija] Karl Kikka aasta korraldustoimkonnalt aasta läbiviimisele kaasaaitamise eest: Ilse Aigro

Raamatukoguhoidjad pälvisid taas mitmekülgset tunnustust.

Uudne oli **ERÜ maaraamatukogude sektsiooni** tunnuskiri 35 ja enam aastat töötanud maaraamatukoguhoidjatele, samuti **Rahvakultuuri Keskuse** tänukiri Tubli tegija. Siinkohal tänu keskuse Põlvamaa spetsialistile Kati Taalile!

Staažikatele töötajatele toimus Tiina Hoobi peakorraldusel ja keskraamatukogu kaasabil Savernas südamlik tunnustamisüritus, kus häid sõnu raamatukoguhoidjatele lausused maavanem Ulla Preeden, Valgjärve vallavanem ja POL-i esimees Kaido Kõiv, ERÜ juhatuse liige Kristina Pai ning maavalitsuse sotsiaal- ja haridusosakonna juhataja Peeter Aas. Esines Saverna põhikooli lastekoor Saidi Tammeoru juhtimisel. Kooli kunstiõpetaja Krista Varul õpetas valmistama vildist järjehoidjaid. Tiina Hoobi kujundatud tunnuskiri sai eeskujuks mitmele maakonnale.

Seekordki oli nominente rohkem kui tunnustatud, kuid üks ole nominatsioongi juba tunnustus. Põlvamaa Kultuuripärlile (Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertrupi ja POL-i ühispreemia) esitati Tiina Hoop, ekspertgrupi elutööpreemia Lea Saaremäe ja tunnustusele Põlvamaa aasta koolitaja (TÕN-i raames) Eha Kütt.

Tänu saab väljandada mitmel moel. 23. detsembri Koidus avaldati Saatse pansionaadi tänuavaldus Linda Allasele toredate lugemisõhtute korraldamise eest pansionaadis. Lahe raamatukogu tunnustas oma tänukirjaga tublimaid RVL-i partnereid. Ilse Aigro taotles valla tänukirja tiheda koostöö eest postiljonile.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloomustus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Uusi raamatukoguruume ei avatud ja nii on vajadus ikka endine: **Tilsi, Mooste, Orava Valgjärve, Võõpsu**. Mõisahooned keldris raamatukogu jaoks sobimatutes tingimustes asuva Orava raamatukogu jaoks võib lahenduseks osutada lasteaia kolimine koolimajja 2015. aasta sügiseks. Senised lasteaiaruumid sobivad raamatukogule ja ei vaja remonti, samuti on väga soodne maja asukoht. **Tilsi** raamatukogu võib lastekodu peremajade valmimisel saada uue pinna praeguses peamajas, kuid hoone vajab eelnevalt remonti.

Laiendamist samas majas vajavad **Leevaku** ja **Vastse-Kuuste**. Kehvas seisus on mõisahoones asuv **Lahe** raamatukogu, mille renoveerimine on valla arengukavas küll

sees. Raamatukogu vajab ka ruumi juurde. **Leevil** on esmalt plaanis olemasoleva ruumi kaasajastamine, sealhulgas soojakindlamaks muutmine. Teise variandina kaalutakse rahvamaja/spordisaali teise korruse väljaehitamist raamatukogule ja harrastustegevusele.

Tähtaegu ei julge tuua mitte ühegi raamatukogu uute ruumide ega remondi kohta.

Remont. Teoks sai **Mikitamäe** raamatukogu kauaoodatud (ja õnnestunud) remont, mille käigus vahetati välja põrandad, elektrisüsteem ja valgustus ning värviti seinad ja laed. **Värskas** vahetati välja lasteaia ja raamatukogu ühise maja katus. Suurem remont toimus ka **Taevaskojas**, kus soojustati vundament ja välisseinad. **Peril** parandati külakeskuse katust, mis siiski endiselt läbi sajab. Raamatukoguruumi see küll ei puuduta, kuid kobrutavate ja hallitavate seintega külakeskus kuulub samuti keskraamatukogu haldusalasse. **Kiumas** värviti seinad, aknalaud ja ukсед ning remonditi välisfassaadi. **Vanakülas** parandati maja teisel korrusel asuvat pliiti, **Ruusal** vihmaveerenne.

Keskraamatukogus remonditi peasissekäigu välistrepp ja tehti veidi värvimistööd avakogus.

Juurdepääs liikumispuudega (ratastoolis) inimesele:

Juurdepääs hea, s. t olemas on abiliteta kasutatav kaldtee või tasapinnaline sissepääs: Hanikase, Ruusa, Veriora, Värskas, Linte ja Kiidjärve (mõlemas sissepääs tasapinnaline).

Kaldtee kasutamisel on vaja abi (peamiseks põhjuseks uste avanemine väljapoole): Ahja (teisaldatav lävepakk), Himmaste, Peri, Vanaküla, Röpina, Valgjärve, keskraamatukogu.

Kaldtee on samas majas asuva teise asutuse sissepääsu juures: Pölgaste, Saatse (mõlemas pansionaat), Vastse-Kuuste (kool), Rasina (lastehoid).

Pooltel raamatukogudest kahjuks spetsiaalne ligipääs puudub. Nõuetele vastav sissepääs on olemas väga põhjalikult renoveeritud majades, kolmel juhul (Kiidjärve, Linte, Veriora) on tegemist uusehitusega.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

Arendustegevus infotehnoloogia valdkonnas: Ahjal seati sisse [WiFi](#) leviala. Lintes paigaldati valguskaabel. **Võõpsus** paranes võrguühenduse kiirus. Orava vallas ehitati välja lairiba interneti kaablid, mille üks signaalkapike pandi ka **Hanikase** raamatukokku. Lairibaühendus paigaldati ka **Ruusal** ja **Vastse-Kuustes**. Viimases uuendati oluliselt ka riist- ja tarkvara (vahetati välja neli kasutajarvutit, uutes on XP asemel Windows 7, hangiti digikaamera ja arvutivälise mälu failikoopiate säilitamiseks). **Pölvva vallaraamatukogus** vahetati välja kõik töötajarvutid, **keskraamatukogus** osaliselt. Tegu pole küll uute, kuid senistest siiski paremate arvutitega, XP asemel on Windows 7 Pro.

E-lugemiskeskond: **Vastse-Kuustes** oli raha ELLU-ga liitumiseks küll olemas, kuid ühinemisvõimaluse puudumisel kasutati see arvutipargi uuendamiseks. Raamatukogud jäävad ootama e-lugemiskeskonna loomist riigi poolt.

Lugeriid: Praeguseks on raamatukogudes neli e-lugeriit. **Vastse-Kuustes** lisandus valla kingitusena raamatukogu 100. aastapäevaks teine e-lugeriit. **Värskas** osteti lugeriit raamatukogu vahenditest. Lugeritele tuleb luua kirjed elektronkataloogis ja välja töötada nende laenutamise kord.

2.7 Raamatukogude koostöö

Töö koordineerimine ja koostöösuhted rahvusvahelisel, riiklikul ja kohalikul tasandil.

Rahvusvaheline tasand. Alustati ettevalmistusi maakonna kultuuritöötajate õppereisiks **Valgevenesse** 2015. aastal. Keskraamatukogu lasteoskaonna juhataja Sirve Valdmaa võttis osa lasteraamatukoguhoidjate õppereisist Soome, mille korraldamise eest suur tänu **Eesti Lastekirjanduse Keskusele!** Ukraina Kulikovka rajooni haridustöötajad ja Läti Gulbene rajooni kultuuritöötajad külastasid Rápina raamatukogu.

Riiklik tasand. Suur tänu **kultuuriministariumile** koolituspäeva „Koduloo tundmise allikad“ toetamise eest! **ERÜ** algatas rahvaraamatukogude kataloogimise teema, koostas vastavad juhendid ja viis läbi ka koolituspäeva. Eesti Lastekirjanduse Keskus kinkis ka Põlva haigla lasteosakonnale raamatukaruselli. Võrukeelseid lasteraamatuid annetas haiglale Võru Instituut.

Kohalik tasand. Maavalitsusega jätkus järjepidev koostöö koolituste korraldamisel, töötajate tunnustamisel jne. **Põlvamaa Omavalitsuste Liit (POL)** andis

keskraamatukogule traditsiooniliselt majandustoetust ja toetas maakonna esindajate osavõttu Nukitsa konkursi lõpetamisest ja ettelugemisvõistluse finaalist. POL on kultuuritöötajate ühiskoolitusi toetanud aastaid, kuid seoses maakonna portaali uue kasutusjuhendiga viis esmakordselt koolituse läbi ka sisuliselt (vt 2.4.3). POL-i juures asuv **Põlvamaa Kultuuri Koostöökogu** valis uue juhatuse, millesse kuulub keskraamatukogu esindajana Külli Ots. Maaraamatukogude esindajana kuulub koostöökokku Mall Kõpp. Koostöökogu andis tavakohaselt POL-i juhatusele soovitusi kultuuritoetuste jagamiseks vastavalt laekunud taotlustele. **Töötukassaga** on pidevat koostööd teinud Ahjal, ka sel aastal oli seal praktikant-tööharjutaja. Ka Vastse-Kuustes oli tööharjutajad raamatukogus abiks. Töötukassa palgatoetusega võeti tööle üks maaraamatukoguhoidja. **Keskraamatukogus** toimus taas pikaajaste töötute motivatsioonikoolitus (korraldajad **Lastehoiuteenus OÜ** ja Töötukassa), mille raames omakorda raamatute parandamise ja köitmise koolitus.

Õpilasmalevlased olid abiks Ahjal, Erastveres, Vastse-Kuustes ja Lahel. Lahel tehakse väga tihedat koostööd k **Kaitseliidu Põlva malevaga**. Süvenenud koostööst **noortekeskustega** lähemalt 4.3. Koostöö **firmadega** ei ole tihe, kuid näiteid on.

Peri POÜ korraldas koos raamatukoguga Peri noortele ekskursiooni Lättemaa seiklusparki. Värska laste lugemisvõistlust toetasid **AS Värska Vesi, OÜ Marmil** ja **Oru talu perenaine Helga Eichen**. Laheda vallas on raamatute kättetoimetamisel abiks **OÜ Tilsico** ja **Järve pood, Leevakul** tuleb vajadusel appi **Matrix Puit OÜ**. Raamatukoguhoidjad osalesid ka **ümarlaudadel**. Valgärve vallas Cantervilla lossis arutleti valla tuleviku üle. Vastse-Kuustes viisid raamatukoguga käsikäes töötav naisteklubi Kolmapäev ja Põlvamaa Arenduskeskus läbi ümarlaua “Kas ja kuidas peaksid MTÜ-d omatulu teenima?” Pokumaal räägiti Kanepi kiriku ajaloost ja tulevikust. Traditsiooniline koolitus- ja tunnustusüritus **Põlvamaa IX maaraamatukoguhoidja** päev korraldati Põlgastes Kanepi valla raamatukogude, vallavalitsuse ja keskraamatukogu koostöös.

Koostööpartnereid oli palju ja kõiki kindlasti üles lugeda ei jõua, kindlasti väärivad veel äramärkimist ja tänu **Põlva talurahvamuuseum, Rápina koduloo- ja aiandusmuuseum, Tallinna** ja **Võrumaa keskraamatukogu, Soome** ja **Võru Instituut** ning **Kanepi harrastusetater** (etendas Mart Kivastiku “Raamatukogufantoomi” maaraamatukoguhoida päeval ja Vastse-Kuuste raamatukogu juubelil).

Keskraamatukogu roll on olla vahendaja, korraldaja, infojagaja, koosolekute protokollija, nõustaja (ka vallavalitsuste töötajatele).

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted (tasakaal) ja uuendused (sh e-teavikud).

Kokku soetati teavikuid (v. a perioodika) 16231 eksemplari.

sellest ostudena 13907 (13787 raamatut (99,1%), 71 auvist (0,5%) ja 49 muud teavikut (lauamängud; 0,4%)). Eelmise aastaga võrreldes on teavikute koguarv küll 2,3 % vähenenud (siis 16604), kuid see on tulnud annetuste vähenemise arvel (2324 ja 3384, langus 31,3%). Ostetud teavikute arvu suurenemine 5,2% võrra (13907 ja 13220) on hea näitaja. **Keskraamatukogu** sai juurde 3126 teavikut, mis on mullusest 30,1% rohkem (2394). Ostudena soetati 2018 teavikut (64,6%).

Annetati kokku 2324 eksemplari, neist 2211 raamatut (95,1%), 53 auvist (2,3%), 12 käsikirja (0,5%), 46 muud teavikut (2%) ja kaks elektroonilist teavikut. Kokku moodustasid annetused juurdekasvust 14,3% (mullu 20,3%), Maakonnas kokku oli annetusi 31,3% võrra vähem kui 2013. aastal.

Suuremad annetajad: Keelehooldekeskus, Eesti Keele Instituut, Liikumine Kodukant, Maamajanduse Infokeskus, Võro Selts VKKF, Võru Instituut, Eesti Kodukaunistamise Ühendus, Eesti Haigekassa, Põlva Talurahvamuuseum, Põlvamaa Arenduskeskus SA, Eesti Hoiuraamatukogu.

Komplekteerimise kui tegevuse võibki lühidalt kokku võtta nii: tasakaalu hoidmine piiratud rahalistes tingimustes! Võimalikud kaalukeeled: ilukirjandus-teadmiskirjandus; lastekirjandus-täiskasvanutele mõeldud kirjandus; väärtilukirjandus-ajaviitekirjandus. Eeltoodud silmas pidades on hinnang raamatukogude komplekteerimistegevusele igal juhul hea, mida tõestab ka hakkamasaamine kultuuriministeriumi poolt kehtestatud nn 50% nõudega.

Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega. Kindlasti arvestavad raamatukoguhoidjad teavikute tellimisel sihtrühmadega. Tähtis on laste arv teeninduspiirkonnas, mis seondub ka kooli olemasoluga, samuti lugejate erinevad huvid, näiteks on piirkonnas suuri ajaloo huvilisi või tegutseb tugev käsitööring jne. Kindlasti arvestatakse ka RVL-iga. Raamatukogud, kus venekeelseid lugejaid vähe, tellivad venekeelset kirjandust teistest raamatukogudest (Räpinast, Võõpsust ja keskraamatukogust). Viimase jaoks on venekeelse kirjanduse osas hea partner Tartu linnaraamatukogu.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat) Raamatud moodustasid juurdekasvust (v. a perioodika) 98,6%, sellest 60,8% on ilu- ja lastekirjandus, mis on pisut kasvanud (1,6% võrra). Komplekteerimisel jälgitakse, et samateemalisi ja samal tasemel teadmisaamatuid liiga palju ei koguneks. Keskraamatukogus on ilu- ja lastekirjanduse osakaal väiksem (37,1%). E-raamatu nõudluse kasvu ei täheldatud ja neid ka ei komplekteeritud. Teemaga tegelesid tõsisemalt Vastse-Kuuste ja Väraska raamatukogu, kus on lugerid, kuid e-raamatute ostmisel on nad esialgu äraootaval seisukohal

3.1.2 Perioodika komplekteerimine. Ajakirjade aastakäike lisandus veidi rohkem kui mullu (1092 ja 1085). Annetusi oli samuti rohkem (151 ja 124), nende osakaal 13,8%. Kogude juurdekasvust (17373) moodustavad ajakirjad 6,3%.

Keskraamatukogus jäi soetatud aastakäikude arv täpselt samaks: 118, neist 22 annetuseks. Kogude juurdekasvust (3244) moodustavad ajakirjad 3,6%.

Kultuuriperioodika tellimine maakonnas on aastate jooksul olnud küllalt suur. Eeskujuväärivalt on kultuuriväljaandeid tellitud Räpina, Valgjärve, Veriora, Vastse-Kuuste ja teisteski raamatukogudes. Viimastel aastatel on keskraamatukogu jälginud, et valla peale saaks tellitud täiskomplekt. Pole siiski mõtet luua illusiooni, nagu

hakkaks kultuuriperioodika lugemine maapiirkondades ületama muu ajakirjanduse oma.

Raamatukogudel on parooli abil juurdepääs *Maalehe*, *Eesti Päevalehe* ja *Eesti Ekspressi e-lehtedele*. Raamatukogupäevade ajal lepiti Eesti Ajalehed AS-ga kokku võimaldada keskkogus lugeda nimetatud lehti kahe nädalase katseaja jooksul IP-põhiselt, et siis piisava huvi korral sõlmida leping IP-aadressi põhiseks tasuliseks lugemiseks. Hoolimata teavitustööst ja isiklikest pöördumistest lehelugejate poole seda võimalust ei kasutatud ja e-lehtede lugejaskond raamatukogudes seni veel puudub.

3.1.3 Auviste komplekteerimine on tagasihoidlik. Lisandus 124 auvist, mis on 30 võrra vähem kui 2013. aastal. Kokku on auviseid 3939, millest kolmveerand kuulub keskraamatukogule.

3.1.4. Muude teavikute komplekteerimine suurenes tunduvalt (ostud vastavalt 49 ja 16) tänu pokupusledele (Goldmill OÜ).

Teavikute kustutamine:

Teavikuid kustutati 14. raamatukogus 8150 eksemplari, sellest kaheksa auvist. Kustutamise põhjused: lagunenu (44,6%), aegunud (17,1%), liigne eksemplaarsus (16%), muudel põhjustel (22,3%). 2013. aastal kustutati teavikuid rohkem (11270), küllap oli põhjuseks mitme **inventuuri** läbiviimine. 2014. aastal inventuure ei tehtud, kuid edaspidi on need kavas mitmes raamatukogus (Räpina valla raamatukogud, keskraamatukogu harukogud).

Suurt tööd tehti **kogude kujundamisel** (ümberpaigutamisel) Kanepis, Mikitamäel (mõlemas lisandus hulk riivleid), Himmastes ja Vanakülas. **Keskraamatukogus** võimaldasid juurdesaadud riivlid avakogu lahedamalt paigutada. Kujundati uued suunaviidad avakogus ja uuendati liigieraldajate tekstid. (Toodi välja ka senisest rohkem kirjanikke lisaks klassikutele, et lugejatel oleks hõlpsam orineteeruda).

4. Raamatukoguteenused

Eesti Maaülikooli üliõpilase Kadri Truubi veebis kättesaadav bakalaureusetöö "*Elanike rahulolu Orava valla näitel*" käsitleb ka Orava ja Hanikase raamatukogu. Uuriti rahulolu lahtiolekaegade, kojulaenutuse ja Interneti kasutamise võimaluste ning vajaminevate teoste kättesaadavusega. Üldjoontes jäävad küsitlusele vastanud raamatukogude tööga rahule. Kõige kriitilisemad ollakse lahtiolekaegade suhtes (7,1% on pigem mitterahul, 8,6% pole üldse rahul). Kõige kõrgemalt hinnatakse kojulaenutuse võimalusi (44,3% on väga rahul).

Põlva vallaraamatukogus valmis keskraamatukogu abiga elektroonilise rahuloluküsitluse ankeet. Prooviküsitlusele leidis üksikuid vastajaid, mille põhjal üldistusi teha polnud võimalik. Täiendatud-parandatud ankeeti sügisel käiku lasta enam ei jõutud. Küsitlus on vaja läbi viia edaspidi.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine (AIP-i kasutamine) AIP-i arvutite arv vähenes veidi (vastavalt 76 ja 83) peamiselt Vana-Koiola raamatukogu, kus oli kolm AIP-i arvutit, likvideerimise tõttu. **Keskraamatukogus** võeti ära üks arvuti, et samal arvutilaual võimaldada paremaid tingimusi tööks WiFi-ga. Mitu raamatukogu sai uued kasutajaarvutid (Ahja, Linte, Rasina, Vastse-Kuuste, Valgjärve, Saatse, Võõpsu), enamuses on ka Windows 7 Pro).

4.2 Raamatukogu kasutamine

Raamatu- kogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muut us(+/-)	Külas- tused 2013	Külas- tused 2014	Muutus (+/-)	Virtuaal külas-d 2013	Virtuaal -külas-d 2014	Muutus(+/-)
Linna/maa konna rmtk	11708	11292	-416	204811	206147	+1336	58636	86773	+28137
Sh keskk	3261	3082	-179	57847	58226	+379	17001	17135	+134

Raama- tukogu	Laenut-d 2013	Laenut-d 2014	Muutus (+/-)
Linna/maakonn a rmtk	381755	385221	+3466
Sh keskk	106558	104804	-1754

Lugejate osas on 3,4% langus, teised põhinäitajad on küll napilt, aga siiski plusspoolel (külastused 0,7% ja laenutused 0,9%, siia on arvatud ka kohalkasutuse laenutused). Virtuaalkülastused on kasvanud (48%) eelkõige Kiidjärve ja Vastse-Kuuste arvel (mõlemas 68%). **Keskraamatukogu** lugejate arv on langenud 5,5% ja laenutused 1,6%, külastuste arv on veidi kasvanud (0,7%). Kui 2012. ja 2013. aasta võrdluses olid kõik näitajad (v. a virtuaalkülastused) nii maakonnas tervikuna kui ka keskraamatukogus langenud, siis nüüd on külastused ja laenutused maakonnas stabiliseerunud.

Kuidas on korraldatud RVL ja koduteenindus vms

RVL-i näitaja tellitud teistelt ja saadud on maakonnas kokku 4954, mis on 6,1% rohkem kui mullu (siis 4669). **Keskraamatukogu** on rohkem nii tellinud (412 ja 364), kui ka tellimusi täitnud (1903 ja 1699). Muudatusi RVL-i korralduses ei olnud, endiselt domineerib käsipost. Uusi RVL-i partnereid väljaspoolt maakonda ei lisandunud.

Teeninduspunkte on endiselt kuus: Kiiuma raamatukogu (2) – Aarna külasotsiaalkorteris ja Tännassilmas Kähri õigeusu kogudusele kuuluvas majas, Saverna raamatukogu – Saverna hooldekodus, Lahe raamatukogu – Tilsa põhikoolis, Valgjärve raamatukogu (2) – Otepää gümnaasiumis ja Audentese spordigümnaasiumi Otepää filiaalis.

Koduteenindusega tegeldakse vähehaaval kõikides raamatukogudes ja muutusi eelmise aastaga võrreldes ei ole (siis on sellest pisut pikemalt kirjutatud).

Keskraamatukogu fuajeesse paigutati teavikute **tagastamiskast**, mida kõige rohkem kasutatakse sisetööpäevadel. Tegemist pole küll spetsiaalse tagastuskastiga, mille paigaldamine võib kõne alla tulla maja välisvooderduse vahetamise käigus.

E-teenuste arendus ja tutvustus.

Keskraamatukogu kodulehe (www.raamat.ee) kaudu pääseb suuremate raamatukogude ja ERÜ kodulehekülgedele, andmebaasidesse ja elektronkataloogidesse (ESTER, ISE, ERB, BIE jne), veebidesse ([Eesti kultuurilooline veeb](#)), samuti Põlva ja Põlvamaaga seotud kodulehtedele ([www.polva.ee](#), [www.polvamaa.ee](#) jne). Maaraamatukogude lingikogudesse on lisatud kohalik põhikool. Esiletõstmist väärivad Veriora raamatukogu lingikogu. (<http://www.hot.ee/verioraraamatukogu/>). Linke võiks kindlasti olla rohkem, et lugejad väljaspool raamatukogu paremini toimetada saaksid. Lugejateenindusel

raamatukogus ei ole lingikogu määrava tähtsusega, sest väga erinevaid päringuid selle raamidesse suruda pole võimalik.

Mäluasutustega on koostöö tihe, kuid siin domineerib otsesuhtlus (analoogne eelmise aasta aruandes loetletuga).

4.3 Lasteteenindus

4.3.1 Lasteteenindus arvudes

Raamatu-kogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muut us (+/-)	Külast-d 2013	Külast-d 2014	Muutus (+/-)	Laenut-d 2013	Laenut- 2014	Muutus (+/-)
Linna/maak rmtk	3119	2928	-191	64081	62251	-1830	48953	46185	-2768
Sh keskk	1004	886	-118	15900	15338	-562	14747	14326	-421

Arvnäitajad on kahjuks langenud: lugejad 6,1%, keskraamatukogus 11,8%, külastused 2,9 % ja 3,7%, laenutused 5,6% ja 2,8%. Kõige rohkem on langenud lugejate arv. Ootamatult järsk langus on seni püsiva lugejate arvuga keskraamatukogu lasteosakonnas. Külastuste ja laenutuste vähenemine õnneks nii suur ei ole. Lasteteeninduse näitajatel on alati ka teine plaan. Sageli laenavad lapsevanemad lasteraamatuid oma nimele. Lasteosakonna laenutustest kuulub täiskasvanute arvele juba 51,5% (mullu 47,2%). Vähem kui kümne aastaga on tõus olnud rohkem kui kahekordne (2007. aastal 24,8%). Hea, et lapsed on tihti vanematega kaasas ja saavad ka loetava valikul sõna sekka öelda. Kindlasti on laste ring, kellega raamatukoguhoidjad tegelevad, palju suurem kui lugejate arv. Huvitavaid ettevõtmisi korraldatakse lasteaiaaalistest põhikooli lõpuni.

4.3.2 Lasteürituste korraldamine

Ülevabariigilised üritused:

XII Nukitsa konkursi hääletusest võttis osa 216 last kümnest raamatukogust. Kõige arvukamalt osalesid Vastse-Kuuste lapsed (55). Kolm kõige tublimat lugejat Savernast said võimaluse osaleda Tallinnas lõppüritusel.

Põlvamaal hääletati esimeseks Kristiina Kassi „Õpetaja Kusti kummitab,“ teiseks Janno Põldma „Lotte ja kuukivi saladus“ ning kolmandaks Gerda Kordemetsa „Klass“.

Piltide poolest peeti parimaks Janno Põldma ja Heiki Ernitsa raamatut „Lotte ja kuukivi saladus,“ teiseks hääletati Heiki Ernitsa poolt illustreeritud Kristiina Kassi „Õpetaja Kusti kummitab“ ning kolmandaks Urmas Nemvaltsi piltidega Ilmar Tomuski „Mauno saladuslik kadumine“.

Ettelugemisvõistluse „Sport ja liikumine lasteraamatutes“ eelvoorust võttis osa 12 neljanda klassi õpilast maakonna koolidest. Katkendeid valiti pea kõigist etteantud raamatutest. Kõige populaarsemaks osutus Andrus Kiviräha „Sirli, Siim ja saladused“. Žürii pani tähele, et kuigi võistlevad lapsed on tublimad oma koolis, siis koos võisteldes on parimad kohe äratuntavad. Parimaks osutus Evelin Oraka Krootuselt, juhendaja kooliraamatukoguhoidja Mai Arujõe.

Võistlustest veel. Värska raamatukogu korraldas esimesena maakonnas **lugemisvõistluse**. Koolilõpupäeval viis raamatukogu juhataja kooli reklaamlehekeseid kõigile põhikooliõpilastele. Küllap oli neist kasu, sest võistlusest võttis osa 60 last, kes lugesid suvevaheajal läbi 320 raamatut Kõige populaarsemaks kujunesid Martin Widmarki sarja *LasseMaia detektiivbüroo* raamatud. Osalisi tunnustati

raamatukogupäevade ajal. Kõige rohkem lugenud lapsed said kinkeraamatud, teised loosisid endale meened. Selleaastasest eduloost, mis lugejaid raamatukokku juurde tõi, ilmus ülevaade Põlvamaa portaalis ja maakonnalehes Koit.

Keskraamatukogu traditsiooniline **loterii-allegri** (lasteraamatupäeval, raamatukogupäevadel (seekord liikumisaasta teemal) ja jõulu ajal) võiks mõnede laste arvates olla aastaringne.

Väga hästi õnnestus keskraamatukogu lasteosakonna järjekordne **otsimismäng**, seekord pealkirjaga “Kriminaalsed päevad raamatukogus”. Kahe nädala jooksul oli iga päev võimalik lahendada üks juhtum, mis veeretati täringuga: üks silm – küsimuse aluseks eesti raamat, kaks silma – välisraamat, kolm silma – aimekirjandus, neli silma – salakirjad ja mõistatused, viis silma – õnnelik käsi (väga lihtne küsimus) ja kuus silma – veereta veel kord. Lahenduse leidmiseks tuli uurida sündmuspaika (raamatut), leida asitõendid ja sõlmida kokku niidiotsad. Lõpuks ootas tublisid detektiivse vaevatasu. Teema oli huvitav ja kutsus kaasa mängima rõõmustavalt palju poisse (eks ole nende kaasaminegi edulugu). Samateemaline otsimismäng korraldati ka Kanepis.

Savernas korraldati kahes vanusegrupis (6.-7. ja 8.-9. klass) **joonistusvõistlus** “Illustreerin Juhan Liivi luulet.” Luuletused valisid õpilased loosi teel. Nädala jooksul valmisid väga ilusad fantaasiarikkad tööd. Kõik osalised olid palutud raamatukokku morsilauda, auhinnad andis üle vallavanem. Erastvere joonistusvõistluse teemaks oli Edgar Valteri looming. **Kirjanduskonkursid** “Igal lapsel oma lood” (lühijutud) ja “Meie Edgar Valter” (luuletused ja esseed) viidi läbi vastavalt Räpinas ja Kanepis. Raamatukogud sobituvad hästi ka teiste korraldatud võistlustesse. Keskraamatukogus oli Põlvamaa Kodutütarde ja Noorte Kotkaste ülemaakonnalise **matkamängu** kontrollpunkt, kus osalejad pidid vastama kirjandusküsimusele. Kanepi gümnaasiumi **maastikumängu** käigus tuli raamatukogus üles otsida *Kanepi Raamatukogu Seltsi põhjuskiri aastast 1883*.

Esimest korda külastasid maakonda **lugemiskoerad**, kes said vaimustunud vastuvõtu osaliseks Himmaste raamatukogu traditsioonilisel ettelugemispäeval.

Kohtumised lastekirjanikega: Siiri Laidla (Vanaküla, Vastse-Kuuste, Räpina), Helin Vill (Erastvere, Vastse-Kuuste, Saverna), Jaanus Vaiksoo (Värska, Põlva). Kõik kohtumised olid väga toredad. S. Laidla teatraliseeritud esinemine on tuntud-teatud. Põlvamaal elav lasteluulekogude autor H. Vill ilmestab oma ülesastumist erinevate kostüümidega. Väga südamlük kohtumine oli Ahjal Tiia Järvpõlluga, kes maalib jalgade abil.

Lugemise arendamisel tuleb leida huvitavaid nippe. Värskas soetati **jututäringud**, mille abil saab lapsi fantaseerima ja jutustama panna.

Raamatukogudesse jõudsid vahvad **pokupused**, mida kohe kokku panema asuti. Veriora pokupusle nädalast võtsid osa ka täiskasvanud. Kanepis valmistas raamatukoguhoidja Aliase põhimõttel **pokumängu**.

Huvitav **koostöönäide lasteaiaga** on Savernast. Lasteaia keskmise rühma lapsevanemad said koduseks ülesandeks lapsele raamat ette lugeda. Lapsed omakorda jutustasid kuuldust lasteaias. (Nii on raamatukogu juurde võitnud ka täiskasvanud lugejaid. Pole harvad juhud, kui lapsed, kel raamatute otsimine raamatukogus selge, ka oma vanamaid õpetavad.) Ahjal peeti koos lasteaiaga **kaisukaru päeva**, millest võtsid osa ka kooli eelrühma lapsed. Lapsed tutvustasid oma karusid, kuulasid karujutte ja said toredate emotsioonide osaliseks. Keskraamatukogus olid väljas Põlvamaa lasteaedade 2-3aastaste joonistused. Raamatukogud ja lasteaiad teevad koostööd kõikjal ja kõike siinkohal ära tuua pole võimalik.

Õöraamatukogu tava on juurdunud Lintes ja Ahjal. Viimases haaras sündmus ka raamatukogu õueala – välikamina juures joodi sooviteed taimedest, mille lapsed olid kaasa toonud. Kõik lapsed rääkisid kamina ees loo mööduvast aastast. Öösse mahtus veel palju: luuletuste lugemise võistlus, etüüdide esitamine nii muinasjuttude kui ka kaasaegse lastekirjanduse põhjal jne. Hommikul oli kohalikus pubis kaetud pannkoogilaud.

Põhjamaade raamatukogunädala trolliteema oli tänuväärne. Saverna lapsed hindasid väga toredaks „Trollide pealeõuna“, kus üksteisele trolliraamatuid tutvustati ja räägiti sellestki, kes need trollid üldse on ja kus elavad. Kanepi lasteaias loeti ühiselt läbi Brian Pilkingtoni „Islandi trollilugu“, mille põhjal lapsed pilte joonistasid ja raamatukogus vahva näituse kokku sai. Jutuhommikul räägiti Norramaast ja uuriti hoolega trollisuveeniire. Trolliüritusi toimus mujalgi.

Aasta jooksul hoogustus **koostöö noortekeskustega**. Erastveres rakendati koos Kanepi valla avatud noortekeskusega tööle noortetuba, milles põhitegevuseks kujunes meisterdamine. Tiheda koostöö Põlva avatud noortekeskusega algatas Põlva vallaraamatukogu. Koos noortekeskuse töötajatega meisterdasid lapsed (suvelgi) Himmastes, Taevaskojas ja Peril. Suvevaheajal joonistasid lapsed ka raamatute põhjal pilte, millega pandi Himmastes alus nn sajajalgsele. Mitme osapoole koostöös – lisaks noortekeskusele ja vallaraamatukogule ka Põlva politseijaoskond ja Kaitseliidu Põlva malev – viidi Põlvas ja Peril läbi noorteüritus "Politsei!?" Noored said sõita politseiautoga ja tutvuda politseinike ning kaitseliitlaste tegevusega. Tähtsal kohal oli ülevaade noortekirjandusest. Lastekaitsepäeval Intsikurmus toimunud Lotte ja Bruno liiklusteemalisel perepäeval oli vallaraamatukogu ja keskraamatukogu käsutuses telk, mis kujunes laste hulgas populaarseks. Lapsed vaatasid liiklus- ja liikumisvahendite teemalist raamatunäitust, vastasid teemakohastele küsimustele ning lahendasid ristsõnu ja mõistatusi. Lastega seotud tegemised leidsid põhjalikku käsitlemist ajalehes Koit (Margit Õkva ja Merle Tanilsoo kirjutised).

Mitmes raamatukogus (Räpina, Saverna, Krootuse, Kanepi, Põlva vallaraamatukogu) korraldati **tublimatele lugejatele tänuüritusi**. Arvesse võeti loetud raamatute arv (ühe raamatukoguhoidja hinnangul võiks see olla vähemalt 20 raamatut aasta jooksul), üritustel osalemise aktiivsus jms.

4.3.4 Koolitusest.

Lastega seonduvad teemad olid raamatukoguhoidjate koolituspäevadel keskraamatukogus pidevalt käsitlemisel. Suure töö tegi ära Sirve Valdmaa, kes tutvustas Eesti rahvaraamatukogude 2013. aasta lasteteenindust, e-lasteraamatu temaatikat ja Soome raamatukogude lasteteenindust. S. Valdmaalt ilmus ka kaks käsitlust ajakirjanduses: *Tegusa aasta rõõmud ja mured: ülevaade rahvaraamatukogude lasteteenindustest 2013. aastal* (Raamatukogu, 5) ja *"Kevade" peaks käima pigem ajalooõpikuga kaasas* (intervjuueeriija Inna Grünfeldt, Virumaa Teataja, 2. oktoober).

Pidevalt juhitakse keskraamatukogus nii rahva- kui ka kooliraamatukoguhoidjate tähelepanu lastekirjandusele (soovitused Eesti Lastekirjanduse Keskuse kodulehel, artiklid ajakirjanduses jms). Koostati väike kokkuvõte *Hea lasteraamat 2013*, milles Krista Kumbergi lahkkel kaasabil tutvustatakse Lastekaitse Liidu soovitusnimekirja kuuluvaid raamatuid ja analüüsitakse nende leidumust maakonna raamatukogudes. Kokkuvõtte saadeti raamatukoguhoidjatele meili teel. Raamatuid vähevõitu tellinutel paluti kasutada järelkomplekteerimise võimalust, mida nad ka tegid.

Keskraamatukogus algatati humoorika kallakuga viktoriin, nn šokolaadivoor, sest auhinnaks on šokolaad. Maakonna raamatukoguhoidjatele esitatakse aeg-ajalt meili teel või koolituspäevadel kirjandusküsimusi. (Milline raamat võiks kanda pealkirja Isakese lõhutud nospel? Vastus: Eugene Yelchini „Stalini murtud nina“; Mitu trolliteemalist teksti on Tartu lasteluule andmebaasis Arkaadia? Jne.)

Koolitusteemadest on jätkuvalt kõige suurem vajadus kirjandusloengute järele, nii erinevate maade kirjanduse kui ka teemavaldkondade kohta.

4.4 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Kuna arvestust erivajadustega inimeste teeninduse kohta ei peetud aasta algusest, on raske teha kokkuvõtlikke tabeleid. (Hiljemalt uue aasta alguseks peab teada olema, milliseid andmeid on aasta jooksul vaja koguda.) Hea on raamatukogude koostöö **hooldeasutustega**. **Saverna hooldekodus** asub teeninduspunkt, **Põlgaste** raamatukogu juhataja käib kaks korda nädalas samas majas asuvas pansionaadis ette lugemas. **Saatse pansionaadis** (samas hoones raamatukoguga) loetakse ette raamatukogupäevade ajal. **Vastse-Kuuste** raamatukogus loeti kohapeal ette tugeva nägemispuudega inimesele. Samas peetaval näitismüügil-laadal jõulude ajal on alati väljas ka **Maarja Küla** elanike käsitöö. Sealsed elanikud võtavad osa raamatukoguüritustest **Kiidjärvel**, raamatukogu-külakeskuse naisansambel käis Maarja külas esinemas. **Värskas** on töö puuetega inimestega igapäevane (heliraamatute tellimine, abi dokumentide täitmisel jne).

4.5 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu roll kohalikus kultuurielus - üldiseloostus, milliseid üritusi korraldati (sh ka näitused), teemad, arv ja sihtrühm. Peamised koostööpartnerid.

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
1.Ahja	11	8	592
2.Erastvere	13	15	169
3.Hanikase	2	1	10
4.Kanepi	34	29	579
5.Karilatsi	0	1	45
6.Kauksi	8	7	64
7.Kiidjärve	11	15	320
8.Krootuse	12	26	123
9.Lahe	14	21	155
10.Leevaku	5	7	380
11.Leevi	5	2	32
12.Linte	2	4	102
13.Maaritsa	9	43	244
14.Mikitamäe	6	3	47
15.Mooste	30	2	40
16.Orava	1	-	-
17.Põlgaste	5	6	419
18.Põlva Vallaraamatukogu	63	127	2281
Peri	13	40	450
Himmaste	28	36	1097

Kiuma	10	35	300
Taevaskoja	6	6	135
Vanaküla	6	10	299
19.Rasina	6	14	600
20.Ruusa	23	1	21
21.Räpina	144	31	850
22.Saatse	6	7	60
23.Saverna	32	28	472
24.Tilsi	9	-	-
25.Valgjärve	5	4	41
26.Vastse-Kuuste	35	27	828
27.Veriora	9	4	91
28.Võõpsu	26	13	237
29. Värska	25	15	256
30. Keskraamatukogu	59	36	1157
Kokku	610	497	10215

Võrreldes mullusega korraldati rohkem nii näitusi-väljapanekuid (siis 562) kui ka üritusi (417) ja osavõtjaidki oli rohkem (10077).

Valikuline ülevaade toimunust.

Seekordne kirjandustuur “Eesti kirjanikud Eesti raamatukogudes” oli Põlvamaal kümnes. **Kai Aareleid, Triinu Tamm, Indrek Koff** ja **Jan Kaus** kohtusid lugejatega Räpina raamatukogus ja keskraamatukogus. Kohtumised õnnestusid hästi, eriti märkimisväärne on Jan Kausi näitlejameisterlikkus.

Lugejatega kohtusid ka **Valdur Mikita** (Vastse-Kuuste, Põlva), **Kristiina Ehin** ja Silver Sepp (Kanepi), **Marje Ernits** (Leevaku), **Ilmar Vananurm** (Vastse-Kuuste), **Roy Strider** ja **Igor Taro** (Värska).

Raamatuesitlusi ja -tutvustusi oli palju:

- ✦ **Raik-Hiio Mikelsaar** “**Õrn ööbik, kuhu tõttad sa?**” Saverna raamatukogus. Mahukas raamat kõneleb laulu, mille sõnade autor Gustav Wulff-Õis on pärit Valgjärve vallast Juusalt, saamisloost. Esitlusest kujunes mitmetunnine kultuurilukku süvenev sündmus.
- ✦ Antoloogia “**Seto naisi elolaulu.**” Uudisteost ja teisi Seto kirävara sarja kuuluvaid raamatuid tutvustas Seto Instituudi tegevjuht Ahto Raudoja.
- ✦ **Kadri Paasi** ja **Katariina Krjutškova** “**Ansip – halva iseloomuga tark poiss.**” Raamatut tutvustasid Värskas, Vastse-Kuustes ja Põlvas Hardo Aasmäe ja Juku-Kalle Raid, kes kõnelesid ka väga huvitavalt päevapoliitilistel teemadel.
- ✦ **Endel-Haljand Susi** “**Vana-Otepää - seitsme professori noorpõlvemaa.**” Haapsalu kodu-uuriija tutvustas raamatut Värskas, Räpinas, Savernas ja Põlvas.
- ✦ **Inga Talvis** “**Õnnelikud päevad Jaago talus.**” Taluperenaisest autor esitles raamatut oma koduvallas Vastse-Kuuste raamatukogus.
- ✦ **Vahur Kersna** “**Ei jäta elamata**” Raamatut esitles autor koos abikaasa Liina Kersnaga Kanepis ja Põlvas.
- ✦ **Enn Esko** luulekogu “**Mõtted ja teod.**” Põlvalasest kirjamees ja kodu-uuriija esitles oma kolmandat luulekogu keskraamatukogus.

- ⤴ **Evar Saar** “**Kõnõla mõtsan mädänü puuga.**” Autor luges keskraamatukogus väga toredasti oma luuletusi ja kõneles huvitavalt ka teistel teemadel.

Kanepi raamatukogus esitleti hingedepäeval Kanepi kultuurilooliste kalmude fotokogu.

Veel kirjandusüritusi:

- ⤴ Kiiri Saare jõulunäidendi lugemine (osalejatele jagati rollid) Leevil. Raamatukogul on väga hea koostöö kohalike harrastusnäitlejatega, kes esitasid ka kevadluule põimiku
- ⤴ Nasta Pino juubelile pühendatud kirjandusõhtu koos kirjaniku koolikaaslastega Võõpsus. Üritus õnnestus suurepärselt. Samas toimus ka Paul Haavaoksale pühendatud kirjandusõhtu
- ⤴ Anna Haava loomingu õhtu Savernas. Siingi on koostöö harrastusnäitlejatega väga hea. Tiina Hoop koostas ka Gustav Wulff-Õiele pühendatud luulekava, mida viiulil toetab Põlva muusikakooli viiuliõpetaja Signe Pruus. Kavaga on plaanis üles astuda ka 2015. aastal

Raamatukogu 100. aastapäeva peeti Vastse-Kuustes. Hommikupoolikul toimusid koostöös Põlva talurahvamuuseumiga vanaaegsed koolitunnid õpilastele (osa tunde andis ka Pipi). Õhtu sisustasid samalaadne tund täiskasvanutele, slaidiettekanne ja teatrietendus. Päeva sidusid lisaks kahele Pipile tervikuks meeleolumuusikud. Raamatukogu juhataja rõhutab eriliselt koostööd Kiidjärve ja Saverna raamatukoguga.

Kontserdid: Muusikalisel pühapäeval Kiidjärvel esinesid raamatukogu-külakeskuse lauljad, külas oli Mooste rahvamuusikakooli pilliklubi. Leevaku traditsioonilisel emadepäevakontserdil esinesid Ruusa põhikooli ja Leevaku mängutoa lapsed.

Väljasõidud: Põltsamaa (Kiuma), Anti Normeti aiandustalu Ahja vallas, sõidule eelnes vastava kirjanduse tutvustamine (Taevaskoja), Alatskivi vald (Kiidjärve), ringsõit R.-H. Mikelsaarega G. Wulff-Õie radadel Valgjärve vallas.

Paremate lugejate tunnustamine: Põlva vallaraamatukogu paremad lugejad ja raamatukogu abilised paluti tänuüritusele Himmastesse. Savernas olid traditsiooniline lugejate ümarlaud, kuhu olid palutud ka koostööpartnerid. Lugejaid tänati ka Krootusel.

Koolitused (v. a kasutajakoolitus):

- ⤴ Jaan Vahtra maalikool koostöös Puusatoru taluga Vanakülas, koolitaja maalikunstnik Marju Bormeister
- ⤴ Lilleseade, küünlajalgade meisterdamine klaaspudelid, trühvlite valmistamine jne Erastveres
- ⤴ Paberimuuseumi koolitus “Võltimeise valu ja mitmekesisus” Savernas, koolitaja Anne Rudanovski
- ⤴ Tõmbelukuprosside valmistamine Vastse-Kuustes, juhendaja Heli Henn
- ⤴ Raamatute parandamise ja kaitmise koolitus töötute motivatsioonikoolitusel, koolitajaks keskraamatukogu kaitja Aado Kuhlap

Laadad: Viinakuu sügislaad Ahjal, sügislaad Kiumas (esmakordne), jõululaad Vastse-Kuustes

Mälumänguturniirid jätkusid Kanepis ja Värskas.

Näitustegevus oli taas mahukas ja mitmekülgne. Alljärgnevas valikulises ülevaates on nimetatud ka koostööpartnerid. Suurteks koostööpartneriteks on näituste korraldamisel ka raamatukogud omavahel.

- ⤴ Märkimisväärne on **Räpina raamatukogu** ja **Räpina koduloo- ja aiandusmuuseumi** koostöö kultuurilooliste vitriininäituste korraldamisel.

- Teemad: Rápina vanadel fotodel, Rápina seltsimaja, Vabadussõja mälestusammas, paberivabrik 280, pillimister Elmar Luhats
- ✧ **Oskar Lutsu majamuuseumi “Kevade”-teemaline stendinäitus** pakkus huvi nii täiskasvanutele kui ka õpilastele (näitusega on kaasas ka töölehed) Värskas, Vastse-Kuuste, Põlgaste, Savernas, Vanaküla ja Mikitamäe raamatukogus ning Tilsis põhikoolis
 - ✧ **Soome Instituudi** näitusi eksponeeriti Savernas (väga tihe koostöö), Peril ja Vanakülas
 - ✧ **Põhjamaade Nõukogu** näitus Rootsi kriminaalkirjandusest Savernas
 - ✧ **Poola Suursaatkonna** näitused “Väike Chopin” (Põlgaste, Värskas) ja “Poola lasetraamatute illustratsioonid läbi aegade” Savernas, Vanakülas, Peril
 - ✧ **Tartu Ülikooli raamatukogus** koostatud näitus “Merilaas ja Sang 100” Savernas
 - ✧ **Avart OÜ** fotolavastus mõisatest “Mõisamuinasjutud” Savernas
 - ✧ **Paberimuuseumi** ruumiliste raamatute rändnäitus Rápinas ja Savernas
 - ✧ **Eesti Ornitoloogia Ühingu** rändnäitus “Suitsupääsuke” Savernas, Kanepis ja Värskas
 - ✧ **Tiia Järvpõllu** maalinäitus Ahjal
 - ✧ **Küll Vardja** koostatud jõulukaartide näitus oma kogu põhjal Ahjal
 - ✧ **Lii Jürgensoni** maalinäitus “Kunst ei ole kunsti teha – kunst on kunstis kunsti näha” Ahjal
 - ✧ **Tartu akvarellimaalijate klubi “Vähgiviitsijad”** näitus Ahjal
 - ✧ Fotonäitused Kiidärvel: “**Kuis küll tahaks ikka sinna Kiidjärvele**”...” ja “**Minu Kiidjärve**”. Väljas oli ka näitus Kiidjärve vesiveski 100. aastapäevaks
 - ✧ Veriora fotograafi **Ain Piiri** fotonäitus “Päevaliblikad. Pildistatud Põlvamaal” Verioras, Lintes ja Põlvas. Fotograaf kõneles oma loomingust Lintes ja Verioral, viimases toimus ka viktoriininaädal “Loodus ja liblikad”
 - ✧ **Põlva Ühsgümnaasiumi** õpilaste näitus hariliku pliiatsi ja õlipastelli tehnikas. „Ti, et hõbepreesidel ja sõlgedel on ravitoimi!“ Anneli Kaasiku juhendamisel Värskas ja Põlvas. Värskas olid tööde juures ka murdeluuletused. Ka koostöö Anneli Kaasikuga on olnud järjepidev

Keskraamatukogu näitustegevusest (kokkuvõtlikult, lisaks ülaltoodule):

- ✧ Kujurite **Ilme** ja **Riho Kulla** pisiplastika näitus
- ✧ Põlvaga seotud **noorte kunstnike** näitused: graafik **Yyhely Hälvin**, maalijad **Lii Jürgenson** ja **Margret Paide**
- ✧ Esmakordsed koostöönäitused **Eesti maanteemuuseumi, Underi ja Tuglase kirjanduskeskuse ning ERM-iga** vastavalt reisikirjandust tutvustav “Teekond sõnades,” “Artur Adson ja tema joonistused” ja “Meie jõulud”
- ✧ Jätkuv koostöö **Põlva päevakeskuse** kunstiringidega: õnnitluskaartide kaartide näitus, juhendaja **Milvi Vellner**
- ✧ Jätkuv koostöö **Põlva ühsgümnaasiumi** kunstiõpetaja Voldemar Ansiga käsitöönäituse “Poiste tööd ja tegemised” eksponeerimisel
- ✧ Vitriininäitus “**Õrn ajaproov**” vanadest klaasnõudest erakogu põhjal. Juures vastav kirjandus
- ✧ Verioralase **Priit Sibula** fotonäitus “Motovarjuga Põlva kohal”
- ✧ Võõpsulase **Rein Munki** ristpistes piltide näitus, mis osutus väga menukaks
- ✧ Põlva kunstikooli direktori **Anne Prangeli** maalitud trummide näitus MATT, trummid valmistas Matthew Mitt. Näitusega kaasnes väga meeleolukas avamine Anne Prangeli luuletuste ja setu leelo seltsis

▲ Laiendati raamatuväljapanekute pinda avakogus ja lugemissaalis

Koostöönäiteid võiks tuua veel palju. Tavapäraselt hästi sujus raamatukogude ja MTÜ-de koostöö Põlva vallas, Päri seltsiga Erastveres ja mujalgi.

4.6 Raamatukogu koolituskeskusena

Kasutajakoolitused arvukselt

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individuaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
1. Ahja	1	7	10	127	2	3	2	3
2. Erastvere	0	0	0	0	1	0	3	0
3. Hanikase	1	1	9	11	4	4	4	4
2. Kanepi	2	4	27	71	4	5	6	5
5. Karilatsi	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Kauksi	0	0	0	0	4	2	4	2
7. Kiidjärve	0	0	0	0	6	6	6	6
8. Krootuse	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Lahe	0	0	0	0	4	3	4	3
10. Leevaku	2	2	37	40	8	10	8	10
11. Leevi	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Linte	1	0	4	0	0	0	0	0
13. Maaritsa	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Mikitamäe	2	1	24	8	1	1	1	1
15. Mooste	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Orava	2	2	10	14	8	8	14	12
17. Põlgaste	0	0	0	0	1	2	2	2
18. Põlva vallarmtk.	1	22	7	131	9	10	10	16
Himmaste	0	8	0	48	0	3	0	3
Kiuma	0	0	0	0	0	0	0	0
Peri	1	2	7	35	2	3	2	3
Taevaskoja	0	12	0	48	0	0	0	0
Vanaküla	0	0	0	0	7	4	8	10
19. Rasina	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Ruusa	0	1	0	17	0	18	0	18
21. Röpina	13	11	215	201	4	6	4	6
22. Saatse	0	0	0	0	0	11	0	11
23. Saverna	5	6	39	121	4	3	7	8
24. Tilsa	2	2	19	17	4	6	4	6
25. Valgjärve	3	0	12	0	5	3	5	3
26. Vastse-Kuuste	11	12	133	122	216	228	216	228
27. Veriora	0	0	0	0	2	0	2	0
28. Võõpsu	0	0	0	0	3	3	3	3
29. Värskä	12	12	70	66	19	24	19	24
30. Keskrmt.	14	13	215	242	50	81	55	54
Kokku	72	96	831	1188	361*	437	381*	425

*Sealhulgas kaks koolitust kahele inimesele Vana-Koiola raamatukogus

Individaalkoolituste arv on kasvanud (21%), keskraamatukogus koguni 62%.

Rühmakoolituste arvu olulises tõusus (33,3%) on suur osa **arvuti algõppel täiskasvanutele** (peamiselt eakatele) Himmastes ja Taevaskojas (96 tundi), mille viis läbi vallaraamatukogu direktor Merle Tanilsoo. Värskas jätkus kaheaastase projekti raames (vt 2.4) **täiskasvanute arvutikoolitus**, seekord edasijõudnutele (25 tundi).

Värskas gümnaasiumi arvutiõpetaja Toivo Kadarpi tutvustas Google Docsi, Exceli ja Wordi võimalusi (kuulutuste kujundamine jms), Interneti-suvandeid jne. Kuigi koolitustel osalesid erinevate elualade esindajad, oskas koolitaja vajalikku nõu anda erialade spetsiifikast lähtudes (näiteks lasteaiaõpetajatele). **Keskraamatukogu**

korraldas taas rühmakoolituse Krootuse põhikooli õpilastele andmebaaside ja elektronkataloogide kasutamisest. Individaalkoolituse osas oli keskraamatukogus märkimisväärseim Põlva vallaraamatukogu kahe raamatukoguhoidja samateemaline koolitamine. Kõikide eelnimetatud koolituste puhul on tagasiside olnud väga hea.

Raamatukogutundide osas oli huvitav programm Vastse-Kuustes: raamatukogu tutvustus (lasteaialapsed ja 1. klassi õpilased), e-lugeri tutvustus 3. klassist põhikooli lõpuni, raamatute liigitussüsteem ja paigutus ning elektronkataloog Urram (7.-9. kl), seiklusjuttude sari ja raamatute elektronkataloogist otsimine (7. kl), käsitööraamatud ja -ajakirjad ning kokaraamatud (5.-6. kl tüdrukud), liigitussüsteem ja raamatute alfabeetiline järjestamine ning ajakirjade tutvustamine, süsteem ja järjestamine (õpilasmalevlased, kes kogu korraldamisel abistasid). Kokku viidi läbi 12 tundi.

4.7 Raamatukoguteenuse turundus (tutvustamine)

Raamatukoguteenuste tutvustamiseks on mitmesuguseid kanalid, mida kõige kompleksemalt kasutatakse **keskraamatukogus, Vastse-Kuustes ja Värskas**: info valla- ja maakonnalehes, *facebookis*, kodulehtedel (raamatukogu, vallavalitsus, Põlvamaa portaal), listides (näiteks Põlvamaa kultuurilist), kuulutused. Kõik eeltoodud kanalid on olulised ja neid on kindlasti veel, unustada ei tohi ka otsesuhtlust lugejatega. Mõnes raamatukogus saadetakse (püsi)lugejatele teateid telefonisõnumitega. Kindlasti ongi oluline komplekssus.

Kuid on veel mingi salapärase faktor, mida illustreerib ere näide: keskraamatukogu tegi Vahur Kersna raamatuesitlusele reklaami kõiki eelnimetatud kanaleid kasutades täiesti tavapärasel viisil, ei midagi rohkem ega vähem. Tulemuseks 170 osalejat, mis kaugelt ületab tavapärase ürituste külastajate arvu.

Põlvamaa portaali <http://www.polvamaa.ee/> kasutuskord muutus. Teabe ülespaneku õigus on vaid POL-i koordinaatoril ja tulemus on kindlasti ühtlasem ja parem. Nüüd on ka korralik näituseinfo rubriik. Rangemad on nõuded teabe sisule ja vormistamisele (nõuetekohased pressiteated jne). Uusi **kodulehti** ei avatud. **Kanepi** raamatukogu koduleht sai küll valmis, kuid tehnilistel põhjustel lükkub avamine 2015. aastasse. Kodulehed on **Ahja, Vastse-Kuuste, Kiidjärve ja Veriora** raamatukogus ning **keskraamatukogus**. Koduleht oli ka **Põlva vallaraamatukogul**. Kodulehtede väike arv on paratamatu, sest nende loomine ja haldamine käib väikestele raamatukogudele reeglina üle jõu. Kõik raamatukoguhoidjad, kes kodulehega kenasti hakkama saavad, väärivad tunnustust. Kindlasti on olemas ka kasutajahuvi. **Facebooki** konto loodi **Põlva vallaraamatukogus, Lintes ja Põlgastes**. Varasemast on kontod **Maaritsas** ja **keskraamatukogus**. Ka FB kohta käibib sama tõde: korralik haldamine väikeses asutuses on keeruline. Vastse-Kuuste valla raamatukogudel on valla FB konto kasutajaõigus ja seetõttu pole eraldi konto loomisel mõtet. Suureneb raamatukoguhoidjate isiklike FB kontode osa

raamatukogutöös. FB-st on info jagamisel ja saamisel kindlasti kasu. Lisaks võlglastele on hea otsida ka võimalike esinejate kontakte. Huvitav on jälgida, millist infot edasi jagatakse. **Maakonnalehega Koit** olid suhted endiselt head. Põhjalikke artikleid raamatukogudest kirjutas Margit Õkva, raamatukogudes toimuvat kajastasid ka teised ajakirjanikud.

Turunduse hulka kuuluvad ka **meened**. **Vastse-Kuustes** anti juubeli puhul välja seinaja taskukalender, samuti kingiti lugejatele ja juubeliürituse külastajatele helkur ja pastapliiats. **Savernas** telliti raamatukogu logoga **märkmik**. **Keskraamatukogu** uuel järjehoidjal on lisaks kontaktandmetele ka QR kood.

4.8 Bibliograafia- ja infotöö

4.8.1 Andmebaaside loomine

Keskraamatukogu ja **Räpina** raamatukogu täiendasid jätkuvalt artiklikirjetega **elektronkataloogi Urram**. Keskraamatukogus jätkus ka kodulookartoteegi valikuline sisestamine Urramisse. Hoolimata andmebaasi **Digar Eesti ajalehed** avanemisest ei kao vajadus bibliografeerimise järele keskraamatukogudes, kus kirjed annoteeritakse, märksõnastatakse ja varustatakse täisteksti linkidega. Seda on tõestanud samade artiklite võrdlevad otsingud Urramis ja Digaris. Ka ei saa ükski üldine andmebaas olla kodulooline kõigi jaoks. Kõik eelõeldu ei pisenda uue andmebaasi väärtust. Seda on mimel korral tutvustatud ka maakonna raamatukoguhoidjatele ja kasutatud päringute lahendamisel.

4.8.2 Infopäringud (järjepidev töö registreerimisel, mõned iseloomulikud näited)

Päringute arv on tõusnud (vastavalt 10307 ja 8847), keskraamatukogus 1999 ja 1787. Rohkesti vajasisid **keskraamatukogus** nõu gümnaasiumi- ja põhikooliõpilased, sest õpetajad nõudsid uurimistöodes trükiallikate kasutamist. Teemad: *Noorsooliikumised maailmas ja Eestis, Noorte teadlikkus seoses suguhaiguste levikuga, Esteetilise maitse muutumine kasvades, Dieedi poolt ja vastu, Spikerdamine eile ja täna, Eesti filmi ja kino areng* jt. Gümnaasiumis käsitleti Eesti elu kahe maailmasõja vahelisel perioodil ning sellega seoses aidati õpilastel otsida teksti ja pildimaterjali virtuaalmuuseumi loomise tarbeks (teemadeks kultuur, argielu, haridus, sõjavangid, naiste õigused jne), sealjuures anti nõu ka kitsama teema valikul. Noortele sai õpetatud Urrami ja *ISE* kasutamist ning kaasa antud veebiaadressid. ESTER leidis enam kasutamist üliõpilaste teemadega seoses: *Neuroturundus, Sotsiaalne sidusus, Joonperspektiiv tekstiiliõpetuses, Noorte väljarände põhjused, Militaarne sidusus, Plasmaterjal korduvkasutuses, Lasteaialapse liikumine looduses* jt. Töömahukaimaks osutuvad alati koduloolised päringud: *Põlva õpilaste toitumisharjumused, Moisekatsi-Kauksi laulu- ja mänguseltsi ajalugu, Tilsa küla ajalugu, Üksikvanema toimetulek Põlvamaal* jt. Sellisel puhul on väga vajalik iga leitud fakt ja tekstilõiguke, vahel on abiks väljalõigete mapid, mida jooksvalt täiendatakse, jms.

Küsimisi ka abi teistest raamatukogudest. Võrumaa keskraamatukogu lasteosakond aitas leida materjali Leevilt pärit ajakirjaniku Aksel Tamme kohta, Tartu Ülikooli raamatukogu kolleegid täpustasid 1845. aasta Vana nuhtlusseadustiku ja 1903. aasta Uue nuhtlusseadustiku leidumust eesti keeles. (Kahjuks seaduste eestikeelseid versioone pole, täistekstid leiab venekeelses veebis.)

EBSCO-t, Google Scholarit ja teisi süvaveebi ressursse kasutades otsiti teadusartikleid teemal *Diagnostika sotsiaalpedagoogikas, Winifred Ward, Martin Lindströmi viie meelega turundusstrateegia*.

Maaraamatukogudest pole sel aastal küll palju näiteid põnevatest päringutest, kuid see-eest tehti huvitavat **kodulootööd**, mis on päringute lahendamiseks samuti seoses.

Vanakülas alustati materjalide kogumist Vanaküla algkooli (raamatukogu sai oma valdusse kooli kroonika) ja raamatukogu kohta.

Lahel alustati materjali kogumisega raamatukogu algusaegade kohta.

Rasinal täiendati kooliajaloo kogu.

Valgjärvel tegeldi lõõtspillimängija Karl Kikka loomepärandiga, vajalikke materjale saadi ka Otepää muuseumist.

Kanepi sai juurde materjale Kanepi kirikumõisast ja kihelkonnakoolist.

Võõpsu raamatukogu sai kasutamiseks digitaalse Võõpsu elanike registri 1920–1938.

Ahjal abistati Eesti Maaülikooli tudengit Ahja aleviku arengut käsitleva töö koostamisel.

Erastvere raamatukogu sai enda valdusesse Kanepi valla rahvaarvu muutusi (1996–2012) käsitleva üliõpilastöö, mille koostamisel kasutas autor raamatukogu kroonikat, raamatukogus leiduvaid fotosid ja muid materjale. (Kuigi mõlema töö autorid ja pealkirjad on teada, pole neid siinkohal nimetatud, kuna tööd pole avaldatud.)

4.8.3 Trükised ja veebiväljaanded

Tiina Hoop tegi mitu aastat tihedat koostööd Raik-Hiio Mikelsaarega tema raamatu “Õrn ööbik, kuhu tõttad sa?” ettevalmistamisel.

Kokkuvõte

- ▲ Raamatukogudes oli kaalukaid sündmusi ja uusi algatusi (nii vabariigi kui ka üksikute raamatukogude tasandil)
- ▲ Raamatukogud toimusid endiselt tugeva võrgustikuna (teabevahetus, koolitused, koostöö ürituste korraldamisel)
- ▲ Aasta jooksul tegutsesid Põlva vallas kõrvuti kaks kesket raamatukogu, mis ei osutunud ostarbekaks, sügisel võeti vastu liitmisotsus
- ▲ Loodi kaks uut raamatukogu-külakeskust.

Edasised tegevused:

- ▲ Reorganiseeritud asutuste edukas töölerakendamine
- ▲ Kultuurisündmuste korraldamine (sealhulgas Prima Vista partnerlinna päev Põlvas)
- ▲ Tuleks tegelda otsustavamalt võlglastega: saata kirjad täiendava tähtaja andmiseks viivise tasumisel enne vallavalitsuse ettekirjutuste ja kohtutäituri tegevuse rakendamist
- ▲ Tahaks loota vabariigis arenguid lähiaastatel rahvaraamatukogude ühtse e-keskkonna loomise alal
- ▲ Lahendusi ootame raamatukogude ruumide osas, samuti jätkuvalt kasutusel oleva vananenud riistvara väljavahetamiseks, mida seni on piiranud rahaliste vahendite nappus

Koostajad: Külli Ots, pearaamatukoguhoidja
Sirve Valdmaa, lasteosakonna juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/

Reet Kappo
Direktor